

PRZEGŁĄD KUPIECKI

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ

Cena abonamentu:	
Abonament kwartalny	4 zł
„ półroczny	8 zł
„ roczny	16 zł
Prenumeratę i ogłoszenia przyjmują wszystkie biura dzienników i ogłoszeń	

Godziny urzędowe Redakcji od 6 do 7
wiecz. Rękopisów Redakcja nie zwraca.
Redakcja i administr. **Kraków, Grodzka 43.**
Telefon Nr. 132-67
Konto P. K. O. Nr. 400.342

Ogłoszenia:	
Wiersz milim. 1 szp. na okładce	40 groszy
Wiersz milim. 1 szp. na 1 str. okładki	60 groszy
Wiersz milim. 1 szp. w tekście	60 groszy
Cała strona okładki Zł 200 Pół strony okładki Zł 100	
Czwierć strony Zł 50 Ośma strony Zł 25	
Cała strona w tekście Zł 450, Pół strony Zł 230	
Czwierć strony Zł 120 Jedna ósma strony Zł 60	

PIERWSZE PRZEZ WYS. WOJEWÓDZTWO KRAKOWSKIE
KONCESJONOWANE

BIURO ORGANIZACYJNE i BUCHALTERYJNO-REWIZYJNE S. SANDHAUSA

zaprzyjęzonego biegłego sądowego i rewidenta dla Spółdzielni
z ram Rady Spółdzielczej Ministerstwa Skarbu

Kraków, Szujskiego 1. — Telefon 147-04.

I. Dział organizacyjny. Organizacja księgowości przedsiębiorstw
według **wszelkich najnowszych systemów**. Zastosowanie indy-
widualne do potrzeb i życzeń danego przedsiębiorstwa przy
uwzględnieniu najnowszych przepisów prawnych i podatkowych

Zakłada również księgi według własnego najnowszego
systemu

i nakładu „**SANRECO**”

dającego zawsze gotowy bilans i potrzebne daty
statystyczno-kalkulacyjne.

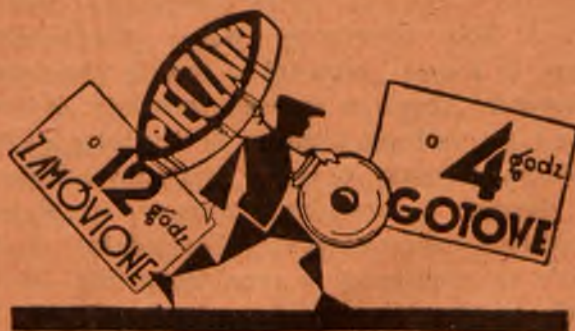
Druki własne. Prospekty wysyła na żądanie odwrotnie.

**Specjalny dział dla organizacji księgowości małych i śred-
nich przedsiębiorstw.** — Porady w sprawach organizacyjnych.

II. Dział Buchalteryjno-Rewizyjny. Bilansowanie. Regulacja
i reorganizacja zaniedbanej księgowości. Stały lub czasowy nad-
zór nad księgowością, o rady we wszelkich sprawach buchal-
teryjnych i rewizyjnych. Prowadzenie ksiąg mniejszych przed-
siębiorstw własnymi siłami i we własnym biurze.

III. Dział korespondencyjny Udziela listownie porad we wszel-
kich sprawach buchalteryjnych i rewizyjnych.

Szyldy emaljowane i metalowe
Winiety tłoczone różnokolorowe
Datowniki kauczukowe i metalowe
Numeratory kauczukowe i metalowe

Drukarki Plombownice

maszynki do spajania papieru, pieczęcie i szablony do
sygnowania skrzyń i worków, wykonuje

ALEKSANDER FISCHHAB

Zakład rytowniczy i wytwórnia pieczętek

KRAKÓW, GRODZKA 46. Tel. 132-56.

Rozpowszechniajcie „Przegląd Kupiecki”

Instytut praktycznych umiejętności kupieckich.

Programy naszego szkolnictwa handlowego nie odpowiadają potrzebom czasu, a działalność organizacji kupieckich w tej dziedzinie jest niezmiennie nikłą. Kilka zakładów nauk handlowych czyni nieśmiało próby wprowadzenia praktycznych umiejętności do nauczania zawodowego. Instytut im. Bruna przy Zgromadzeniu Kupeców w Warszawie podejmuje pewne wysiłki na tem polu, naogół jednak stwierdzić można, że kupiectwo polskie nie korzysta zupełnie ze zdobyczy naukowych i organizacyjnych, jakie zagranica udostępniła w większym, czy mniejszym stopniu swemu narybkowi handlowemu, a literatura zawodowa dla tych przedmiotów praktycznie w Polsce nieistnieje. Czas tedy pomyśleć o wytworzeniu ośrodka, któryby miał za zadanie propagowanie nowoczesnych metod techniki handlowej, oraz rozszerzenie tych haseł drogą systematycznego dokształcania naszego kupiectwa w odnośnych dziedzinach praktycznych, umiejętności zawodowych. Z inicjatywą taką występuje obecnie Kraków, który urządził w ostatnich latach kilka udanych imprez kursowych z dziedziny pomocniczych nauk kupieckich, ja: Kurs kształcenia akwizytorów, komiwojażerów, przedstawicieli. Kurs Umiejętności Sprzedawania dla ekspedjentów sklepowych, Kurs Urządzania wystaw sklepowych i t. d. Dla zilustrowania metody naukowej i ujęcia przedmiotów na kursach krakowskich podajemy poniżej streszczony program urządnego w lutym br. Kursu Umiejętności Sprzedawania: 1) Rola sprzedawcy wobec przedsiębiorcy i klienta. 2) Kupno i sprzedaż w obrocie towarowym. 3) Otowisko klienta w systemie sprzedaży. 4) Traktowanie t. zw. trudnych klientów. 5) Psychologia i Psychotechnika sprzedaży. 6) Grupy i typy psychologiczne wśród klientów. 7) Prowadzenie rozmowy sprzedażnej. 8) Zasadnicze wskazania praktyki sprzedażnej. 9) Zachowanie się sprzedawcy w przedsiębiorstwie. 10) Finalizacja w sprzedaży i zachowanie się po niej. 11) Strój i wygląd zewnętrzny sprzedawcy. 12) Wytwarzanie atmosfery do kupna. 13) Wzbudzenie zainteresowania towarem. 14) Demonstrowanie towaru. 15) Prowadzenie akcji sprzedażnej. 16) Hygiena sprzedaży. 17) Rozróżnienie motywów kupna. 18) Reagowanie na zarzuty klienta. 19) Stwierdzenie potrzeb klienta. 20) Formy argumentacji sprzedażnej. Z częścią teoretyczną połączono część praktyczną w postaci ćwiczeń. Posiadając już tradycję celowo prowadzonych imprez kursowych, dysponując gronem fachowo przygotowanych prelegentów, przystępuje wspomniana grupa pod osobistym kierownictwem dr. R. Beresa w ścisłej współpracy z wizytatorem szkół handlowych kuratorjum okręgu szkolnego inż. Witkowskiem do założenia w Krakowie stałej organizacji dla zawodowego dokształcania elementu kupieckiego oraz dla ogniskowania wysiłków

około popularyzacji zasad nowoczesnego obrotu handlowego. Będzie nią „Instytut praktycznych umiejętności kupieckich“. Grono prelegentów Instytutu stanowią pp. dr. R. Beres, dyr. Krak. Izby P.-H., dr. inż. B. Biegeleisen, dyr. Pracowni Psychotechnicznej, dr. Z. Bilewicz, dyr. Woln. Dom. Składowych, M. Ciepliński, kier. Prop. i Reklamy I. K. C., dr. S. Grodzinski, dyr. Małop. Zakład. Odzieżowych, dyr. Kunzweil, dyr. S. A. Chemimetall „Erdal“. Dyga, kier. organiz. sprzedaży I. K. C., W. Pagacz, kier. Prop. F-my dr. Wawder S. A., R. Spira, dr. T. Spitzer, H. Szenwalder, inż. Wuszrer, S. Zychon i inni.

Instytut rozpocznie działalność z nowym rokiem szkolnym i w myśl swego programu pielegnować będzie epomocnicze nauki kupieckie, nieuwzględnione dotąd w systemie zawodowego szkolnictwa handlowego. Do tego celu zmierzać będzie Instytut przez urządzenie w Krakowie oraz wprzyległych Zagłębiach kursów fachowych, dalej przez cykl prelekcji dla nauczycieli szkół zawodowych, gromadzenie środków pomocy naukowej (plakaty, reklamy, emblemy, katalogi), urządzenie czytelnicy czasopism fachowych oraz odpowiedniego księgozbioru ew. wydawanie własnego czasopisma propagandowego i t. p. W pierwszym okresie działania zamierzone jest urządzenie następujących imprez kursowych z dziedziny praktycznych umiejętności kupieckich: kurs kształcenia akwizytorów, komiwojażerów, agentów podróży, kurs umiejętności sprzedawania, kurs reklamy, propagandy kupieckiej, kurs organizacji biurowości kupieckiej i kurs sporządzania wystaw sklepowych. Aprobata organizacji i programu Instytutu spoczywać ma w rękach Rady, do której zostaną zaproszeni: Kuratorjum Okr. Szkolnego, Gmina m. Krakowa, Izby Przem. Handlowe w Krakowie, w Sosnowcu, Bielsku ew. Katowicach, organizacje kupieckie, Związki Młodzieży Handlowej, oraz dalsze Zjednoczenia Społeczno-Gospodarcze w miarę przyeznania się do kosztów Instytutu. Wydatki, połączone z prowadzeniem Instytutu pokryte zostaną w pewnej części z opłat frekwentantów. Reszta miałaby znaleźć pokrycie z wpływów podatkowych handlu na rzecz szkolnictwa zawodowego oraz w subwencjach czynników autonomicznych i organizacji gospodarczych.

Dla porozumienia się czynników zainteresowanych oraz uzgodnienia programu Instytutu z administracją szkolnictwa zawodowego zwołaną zostanie konferencja, która zastanowi się też nad rozkładem imprez kursowych oraz nad preliminarzem budżetu.

Prenumerujcie „Przegląd Kupiecki“

PRZEGLĄD KUPIECKI

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ.

Rok XV.

Kraków, dnia 23 lipca 1932

Nr. 22.

Treść numeru :

O ochronę kredytu kupieckiego — W sprawie obowiązku cennikowego sprzedawców — Cenniki sklepowe a dzika konkurencja — Jak to jest naprawdę z ulgami podatkowymi? — Zniżka cła na papier pakowy, gazetowy i kancelaryjny — Instytut praktycznych umiejętności kupieckich — Uregulowanie sprawy ilości miejsc detalicznej sprzedaży alkoholowych.

O ochronę kredytu kupieckiego.

Jedną z najsilniej odczuwanych bolączek handlu, uginającego się dziś pod najróżnorodniejszymi ciężarami czyto podatków, czy też opłat socjalnych jest prawie, że **zupełny brak ochrony udzielanych kredytów towarowych**. Kredyt, polegający głównie za zaufaniem pokładanem w kupującego, musi jednak mieć **możliwość ochrony prawnej**, w wypadku jeżeli kupujący w przyrzeczonym terminie zobowiązania swego nie wypełnia i drogą ugodową wypełnić nie chce. Tej zaś ochrony prawnej w praktyce u nas nie ma i wprost niemożliwością staje się wskutek tego ściąganie pretensji w wypadku, gdy zobowiązany nie ma chęci do zapłaty.

Niemalże przyczynia się do tego **zróżniczkowane sądownictwo** w naszym kraju, różne w byłych trzech zaborach. Postaramy się przejść wady tej ochrony prawnej w praktyce u nas nie ma i wprost niemożliwość, według tych trzech ustrojów sądownictwa, specjalnie jeżeli chodzi o sądy jako instancje egzekucyjne. Zauważam, że nie chodzi tu o wywody prawnicze, lecz o stronę ustaw w tej dziedzinie obowiązujących, widzianych ze stanowiska kupiectwa, udającego się do tych ustaw po prawną ochronę i pomoc przy ściąganiu swych należności.

Postępowanie ugodowe obowiązujące w byłym zaborze **austrjackim** nastrocza największe obawy, dla kupców, kredyt do Małopolski udzielających. Celem ustawodawcy austriackiego było stworzenie możliwości uniknięcia konkursu i egzekucji, dla kupca, który poniósłszy straty nie jest w możności wszystkich swych zobowiązań wypełnić, nie chce zaś dopuścić do tego, by przez egzekucje nierównomiernie zaspokoić swych wierzycieli. Przyjmuje on do sądu z prośbą otwarcia mu postępowania ugodowego, przedstawia bilans swego przedsiębiorstwa, wysokość deficytu i proponuje równomierne zaspokojenie wierzycieli w takim a takim odsetku. Sąd odtwarzając takie postępowanie, uniemożli-

wia egzekucję i przeprowadza ugodę równomiernie wśród wierzycieli, nie licząc uprzywilejowanych, którzy całe 100 procent swych należności otrzymują. Do tych ostatniach należy Skarb Państwa, pracownicy danego przedsiębiorstwa ze swymi poborami i wreszcie gospodarz za czynsz przypadający mu od wynajmu lokalu. Tak w teorii. —

W praktyce wygląda to niestety inaczej. Opieszali dłużnik, nie chcący płacić, chwytł się tej deski ratunku bardzo często nie w wypadkach koniecznych, lecz z chęci nieuczciwego zubożenia się, lub też dla wygody i uniknięcia w ten sposób nadwyrężenia się przez płacenie swych należności w czasach kryzysu. Powszeczeńność, częstotliwość i bezkarność tych wypadków, usunęła niestety jakiekolwiek poczucie wstydu wśród tych uchylających się od zapłaty dłużników i dziś taki kupiec śmieje się z wszystkiego, dyktując swym wierzycielom warunki, jakie mu się podobają i płacąc — o ile ugodę wogóle płaci — taki odsetek swego długu i w takim czasokresie, że w niejednym wypadku nie płaci nawet samych odsetek zwłoki. Taki dłużnik, przygotowuje sobie sztuczną większość z pośród swych znajomych lub krewnych, wierzycieli i większością ustawą wymaganą przeprowadza ugodę najczęściej na 25 do 40 procent, płatną do lat dwu od chwili zatwierdzenia ugodę przez sąd. Ugody tej w najczęstszych wypadkach nie dotrzymuje, to znaczy nie płaci na się wziętych rat wyrównawczych.

Sąd w takich wypadkach jest bezsilny i musi zatwierdzić wniosek ugodowy, albowiem większość rzekomych „wierzycieli“ na tenże się zgadza. Jeżeli zaś wierzyciel chce ugodę obalić, nie jest tego w stanie uczynić, albowiem jest niebawem trudno wykazać, że dłużnik stworzył sobie **fikcyjną większość**, czy też, że przed zgłoszeniem do sądu nabrał większe ilości towarów, które później ukrył. Doniesienia karne czasami

W razie przeziębienia, grypy, zapalenia gardła, migdałów, przy bólach nerwowych i łamaniu w kościach należy dbać o codzienne, regularne wypróżnienie i w tym celu używać pół szklanki naturalnej wody gorzkiej **Franciszka - Józefa.**

skutkują, lecz nie należy do przyjemności chwytać się tej drogi przeciwko klientowi, choć złośliwie płacić niechętem. Skutek tego braku faktycznej ochrony prawnej i niemożności egzekwowania swej należności jest ten, że kredyty Małopolsce z innych dzielnic udzielane **maleją**, albowiem nikt nie chce narazić się na pewną stratę w razie zastanowienia wypłat i zgłoszenia do sądu o ugodę, co przeważnie, dłużnicy robią natychmiast, jeżeli dostaną tylko pierwszą skargę od jednego z wierzycieli.

W byłym **zaborze pruskim** ściąganie pretensji według obowiązujących ustaw jest łatwiejszem, niż w byłym austriackim.

Zastanowienie wypłat przez dłużnika uregulowane zostało na terenie Poznańskiego, Pomorza i Górnego Śląska, rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928. Kupiec nie mogąc płacić, prosi sąd o **odroczenie wypłat** na 3 miesiące, które to **moratorium** może być na dalsze 6 miesięcy przedłużone. Warunkiem otrzymania tego moratorium sądowego, jest w myśl wymienionego rozporządzenia **bilans aktywny**, zachodzi więc ta możliwość tylko wtedy, jeżeli dłużnik nie może **naraz** sprostać swym zobowiązaniom i musi prosić o moratorium celem odetchnięcia i ułożenia swych stosunków w wymienionym czasokresie. Jeżeli w pierwszych trzech miesiącach konstatuje wraz z sądownie ustanowionym nadzorcą, że wszystkim swym zobowiązaniom sprostać nie potrafi, wnosi do sądu o t. zw. **układ zapobiegawczy**, odpowiadający mniej więcej w Małopolsce istniejącemu postępowaniu ugodowemu. Tutaj jednak propozycje układowe dłużnika nie są tak dowolne jak w Małopolsce, a jeżeli chce uzyskać opust więcej niż 30 procent musi mieć po swej stronie 90 procent wierzytelności.

W praktyce dzieją się tutaj nadużycia, lecz są one o wiele trudniejsze do przeprowadzenia niż, w Małopolsce i kończą się przeważnie lepiej dla wierzyciela.

Najsmutniejsze stosunki w dziedzinie demoralizacji kredytowej panują jednak bezsprzecznie w **byłej Kongresówce**. Tutaj nikt prawie nie udaje się o pomoc do sądu. Kto nie chce płacić, temu i święty Boże nie pomoże, jest się **zupełnie zdany tylko na łaskę panów Kcmorników, którzy w dziedzinie ściągania należności są jedynymi panami**, z którymi, jeżeli się chce mieć jakiegokolwiek szanse na załatwienie, „zaczynać” nie wolno. Znam sprawy gdzie egzekucja toczy się przez 2 i pół lat i nie doprowadza do rezultatu, jeżeli już jednak w końcu doczeka się człowieka egzekucji, to nigdy ona nie kończy się, gdyż w międzyczasie dłużnik zdołał fikcyjnie sprzedać interes na licytacji i znajduje się w swym interesie tylko jako „kierownik” i zawiadowca „ cudzej” własności.

Jeżeli dalej tak pójdzie, to nikt nie będzie udzielał w Polsce kredytów, a i zagranicą powoli orientuje się w tych stosunkach i coraz bardziej z kredytów kupcom polskim udzielanych się wycofuje. Rzecz zrozumiała, że cierpi na tem najniewinniej kupiec uczciwy, który brany jest w jeden nawias z tym, który płacić nie chce i opinję innych zepsuł.

Dziwił się niejeden, że w Polsce udziela się niebywale wysokich skont za gotówkę, innemi słowy, że towar kupiony na kredyt kosztuje do 20 procent drożej jak na woksle. Powodem tego nie jest o tyle brak możliwości redyskontu, ale fakt, że **przy interesach kredytowych ryzyko jest niebywale wielkie** i ściąganie należności w praktyce bardzo trudne. Jeżeli nie nastaną jakieś zaostrzenia w udzielaniu odroczeń wypłat czy też ugód sądowych, jeżeli nie zbada się dokładnie, bezwarunkowo o wiele dokładniej niż to dzieje się teraz, czy w danym wypadku konieczność załatwienia ugody ma miejsce, to kryzys zaufania jakiego niestety u nas się rozpanoszył, doprowadzi do katastrofy handlu o nieobliczalnych skutkach.

Związki wierzycieli mają tutaj pole do działania i powinny jak najprędzej poruszyć wszystkie sprężyny, by katastrofę zażegnać, póki jeszcze czas.

Katowice,

Dr. Adolf Scheier.

Dr. WILHELM SPIEGEL (Lwów).

W sprawie obowiązku cennikowego sprzedawców.

(Na marginesie okólnika Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z 19 maja 1932. Nr. 68).

Okólnikiem powyższym wydało Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zarządzenie, przypominające obowiązek ujawniania cen przedmiotów powszechnego użytku, zawarty w rozporządzeniu z 20 lutego 1923 r. poz. 139 Dz. U., i niezawodnie urzędy administracyjne podległe Ministerstwu Spraw Wewnętrznych rozpoczynają

wkrótce zgodnie z treścią i nakazem okólnika działalność kontrolną.

Nie wiemy, jaki był powód, iż Ministerstwo Spraw Wewnętrznych aż po 9 lat przypomniało sobie okólnik, przeciw któremu już w owym czasie wszystkie organizacje przemysłowe i kupieckie wypowiadały

się negatywnie. Już wtedy wykazywaliśmy w całym szeregu memoriałów, iż obowiązek cennikowy wykracza przeciw zasadzie liberalizmu gospodarczego i że ceny, wedle prastarych norm ekonomicznych reguluje tylko stosunek podaży do popytu, nigdy zaś przymus państwa, choćby wyposażony w najsurowsze rygory. Ale ostatecznie broniąc bezwzględnie słusznej zasady, jaką jest wolność gospodarcza jednostki, należało jednak przyznać, iż interwencjonizm państwowy w sprawach gospodarczych, którego jedną z form jest przymus cennikowy i co zatem idzie kontrola cen, ma pewne naukowe i praktyczne uzasadnienie w chwilach absolutnego chaosu gospodarczego, wywołanego nadmiernym popytem ogłóconego wojną z najprymitywniejszych towarów społeczeństwa i walutową inflacją.

Od czasu wydanego rozporządzenia minęło pełnych lat 9. Skończyły się czasy inflacji, nastąpiło ustanowienie nowej waluty, opartej o parytet złota, stabilizacja tejże, lata przejściowej, krótkotrwałej koniunktury w r. 1927 i 1928, po których przyszedł kryzys gospodarczy, trzymający w kleszczach wszystkie grupy społeczne i szalejący dotąd z coraz większą siłą i rozpiętością. Najbardziej ucierpiały oczywiście przemysł i handel. Szczególnie handel znajduje się w tej chwili w sytuacji rozpaczliwej. Kapitał obrotowy stracony z powodu niżki wartości zapasów i strat u odbiorców, kredyt bankowy odejty zupełnie, kredyt towarowy u dostawców ograniczony do minimum, konsumpcja zubożonego społeczeństwa bardzo mała, podatki i świadczenia społeczne oraz koszty administracji ogromne, najzupełniej nieproporcjonalne w stosunku do obrotów. W tej sytuacji oczywiście niema więcej mowy o jakiegokolwiek kupieckiej kalkulacji. Kupey w pogoni za gotówką, której brak tak bardzo daje się odczuwać, wyzbywają się swych towarów bez żadnych zarobków, byleby tylko zdobyć gotówkę na zapłatę weksli i najbliższych zobowiązań, bez myśli o gospodarzem jutrze. Ta sytuacja w Handlu znana jest zarówno Ministerstwu dla Handlu i Przemysłu, jak i Ministerstwu Skarbu oraz całemu społeczeństwu. Ministerstwo dla Handlu i Przemysłu zwołało nawet specjalną komisję dla uzdrowienia stosunków w handlu i należy z uznaniem podkreślić, iż wszystkie sprawy

przedłożone przez Izby przemysłowo-handlowe i organizacje kupieckie są przedmiotem specjalnego i nader przychylnego badania. Ministerstwo Skarbu zdecydowało się pod naporem grożącej handlowi ruiny wydać nowelę do ustawy o podatku przemysłowym oraz znane i szeroko omówione na łamach fachowej prasy dwa okólniki kwietniowe o ulgach w splatach zaległości podatkowych. Dostawcy nawet, w doborze zrozumiałym własnym interesie, czują, iż nadmiernie rozproszkowane w swej poziomej strukturze kupiectwo w nieprzebiegających w środkach konkurencyjnych, żaganiach wzajemnych niszczy się zupełnie, nie zarabiając nie, lub bardzo mało.

Wszystko to wskazuje na przełomową chwilę, którą przeżywa handel. Ale równocześnie wskazuje i na to, że wreszcie zmienił się stosunek Rządu do kupiectwa. Nieustanna, początkowo prawie że beznaoczna, praca organizacyj gospodarczych odniosła skutek: Rząd i społeczeństwo zrozumiały, iż w wielkim i skomplikowanym procesie wymiany dóbr handel gra pierwszorzędną rolę i jest ważną grupą społeczną w hierarchii bogactwa narodowego. Długo trwało, zanim odciętą Polskę przenikał duch, przyznający handlowi odpowiednie miejsce, ale wreszcie jest dziś żywcem i przychylnie nastawienie do Rządu i społeczeństwa i należy spodziewać się pewnych zmian na lepsze w ustawodawstwie.

W takim momencie okólnik Ministerstwa Spraw Wewnętrznych przychodzi najzupełniej nie w porę. Nie tylko z powodów rzeczowych, które wyluszczyliśmy powyżej, a które tłumaczą się dzisiejszą sytuacją. Nie potrzebna cenników tam, gdzie istnieje wyraźna tendencja niżkowa, potęgowana bezwzględną konkurencją. Przymus cennikowy pomyślany jest jako wzięcie w obronę wyzyskiwanych przez kupiectwo konsumentów. Dziś raczej jest odwrotnie.

Ale ostatni okólnik Ministerstwa Spraw Wewnętrznych jest szczególnie dotkliwy dla kupiectwa i z innego punktu widzenia.

My, kupey, zawiedliśmy się w naszych nadziejach, iż wreszcie Rząd poszedł na drogę pomocy dla tego handlu, który leży w zniszczeniu, mimo to jednak stale dotychczas, jak wykazują cyfry statystyczne, należycie wypełnia swe obowiązki podatkowe wobec Państwa.

Czyżby Ministerstwo Spraw Wewnętrznych jako jedyne chciało zboczyć z drogi pomocy kupiectwu, obranej przez najwyższe czynniki rządowe, czy też wogóle nadzieje nasze na pomoc i przychylną opiekę ze strony Rządu są złudne?

Oczekamy odpowiedzi w formie odwołania okólnika Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 19-go maja 1932. Nr. 68, pozbawionego w tej chwili podstawy rzeczowej, a umożliwiającego niestety, jak uczy

LOKAL

**obszerny na warsztat lub magazyn
do wynajęcia
przy ulicy św. Sebastjana 33.**

smallne doświadczenie, szykany i niepotrzebne rygory.

* * *

W sprawie powyższej ukazało się następującej treści

WYJAŚNIENIE M. S. WEWN. W SPRAWIE CENNIKÓW.

„Min. Spraw Wewn. wydało okólnik, w którym udzieliło wytycznych dla władz lokalnych, jak mają postępować z przedsiębiorstwami obowiązkanymi do

ujawniania cen przedmiotów powszechnego użytku, sporządzania faktur przy zawieraniu interesów i przedstawiania ich na żądanie władzy.

Okólnik ten stanowi właściwie scalenie i uporządkowanie wszystkich dotychczasowych przepisów opartych na rozporządzeniu z dnia 20 lutego 1923 r., które wywoływały niejednokrotnie wadliwą interpretację.

Min. Spr. Wewn. wyjaśnia, że **żadnych obostrzeń w stosunku do obowiązku ujawniania cen nie zamierza stosować, że chodziło jedynie o uporządkowanie całego zagadnienia**“.

Cenniki sklepowe a dzika konkurencja.

Wywieszanie cennika, stwierdzającego cenę sprzedaży każdego towaru miało na celu uniemożliwienie liczenia **nadmiernych** cen, co było aktualnem w okresie inflacji, braku towaru itd.

Obecnie jednak tj. w czasach niesłychanych metod konkurencyjnych, licytowania się in minus, w kierunku jak największego **obniżenia cen** dla zdobycia koniecznej gotówki na zapłatę zobowiązań prywatnych i należności skarbowych, kwestja ta winna być przez kupców **z innego punktu widzenia traktowana**.

Obowiązkiem i prawem każdego kupca jest, aby **zarabiał**. Kto, uprawiając proceder handlowy, nie osiąga godziwego, t. zw. kupieckiego zysku, ten pierw czy później **musi zbankrutować**, musi stracić nie tylko swój własny kapitał, ale **zarwać także swych dostawców**. Cenniki sklepowe winny więc wykazywać cenę, obejmującą zarówno cenę nabycia przez kupca plus **godziwy zysk**. Może wreszcie ockną się ci liczni kupcy, którzy dotychczas nie zarabiali, częstokroć całymi latami tracili z powodu sprzedaży **poniżej ceny własnych kosztów**, aż wreszcie doszli do obecnego opłakanego stanu. — Dzikie stosunki konkurencyjne, panujące wśród naszego kupiectwa zawiniły w znacznej ilości wypadków obecny stan pauperyzacji i kompletnego upadku w handlu.

Może wreszcie nadszedł czas, że nasi kupcy zrehabilitują się z okazji przymusu cennikowego i przy okazji ich umieszczenia, wypiszą cyfry właściwe, wykazujące choćby skromny, godziwy zarobek kupiecki. Może wreszcie i „**konkurent**“ zastanowi się i również trzymać się belfrze tych samych wytycznych, mając wytężony wzrok nie w kierunku zniżania cen, w stosunku do sąsiada, lecz w kierunku należytej, kupieckiej, uczciwej kalkulacji.

Magistrat m. Krakowa wydał nast. okólnik:

Kraków, dnia 16 lipca 1932 r.

Do

Krakowskiego Stowarzyszenia Kupców

w Krakowie

ul Grodzka L. 43.

Stosownie do reskryptu Urzędu Wojewódzkiego Krakowskiego z dnia 2 lipca 1932 r. Nr. Apr. 1—4/32, wydanego na podstawie okólnika Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Nr. 66, polecającego natychmiastowe zarządzenie, aby ceny stosownie do przepisów rozporz. Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 26 II. 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 139) na właściwych przedmiotach powszechnego użytku były uwidoczniane, a cenniki odpowiednio sporządzone wywieszane zarówno wewnątrz lokalu sklepowego, jak i na wystawie sklepowej, — Magistrat przypomina niniejszem powyższe przepisy, mianowicie, że:

1) Przepisom rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 20 II. 1923 r. podlegają tylko posiadacze składów, sklepów, jatek mięsnych, handlów, straganów, restauracyj, bufetów kolejowych, cukierni i innych przedsiębiorstw sprzedaży przedmiotów powszechnego użytku. Nie podlegają tym przepisom producenci rolni, którzy nie mając przedsiębiorstwa handlowego, sprzedają produkty własnego gospodarstwa rolnego.

2) Obowiązek nałożony tem rozporządzeniem polega na bezpośrednim uwidocznianiu cen na przedmiotach powszechnego użytku oraz na wywieszaniu cennika (wykazu cen) takich przedmiotów.

3) Bezpośrednie ujawnianie cen polega na oznaczeniu ceną każdego gatunku i rodzaju przedmiotów

Ogłaszajcie się w „Przeglądzie Kupieckim“

powszedniego użytku, przeznaczonych na sprzedaż, a znajdujących się zarówno wewnątrz lokalu sklepowego, jak i na wystawie sklepowej.

4) Cenniki (wykazy cen) powinny być: a) drukowane lub pisane atramentem, b) jednolitego formatu o wielkości i co najmniej pół arkusza papieru oraz c) powinny zawierać: nazwę firmy, datę sporządzenia, wyszczególnienie towarów według gatunków i rodzajów i ich cen.

Cenniki odpowiadające tym warunkom mają być umieszczone wewnątrz lokalu sklepowego na miejscu widocznym, umożliwiającem zapoznanie się z nim przez kupujących.

5) Ceny uwidocznione tak na samym towarze, jak również i podane w cenniku — powinny być obliczane wyłącznie w stosunku do obowiązujących jednostek miar (1 m., 1 l., 1 kg. itp.) lub sztuki — przy czem należy ograniczyć oznaczenie cen od — do — tylko do tych wypadków, gdzie szczegółowe wyliczenie wszystkich gatunków i rodzajów towarów nastroczałoby znaczne trudności ze względu na ich ilość.

6) Za brak cen na towarze oraz za brak cennika odpowiedzialnym jest zawsze posiadacz przedsiębiorstwa; odpowiedzialności tej nie zmniejsza fakt sporządzania cenników przez zrzeszenie kupców.

7) Cenniki nie mogą być w żadnej formie zatwier-

dzane przez władze administracji ogólnej lub samorządowej — chociażby obejmowały i takie artykuły, których ceny są ustalane przez komisje do wyznaczania cen, jak również nie mogą zawierać żadnych adnotacji, względnie uwag, któreby na takie zatwierdzenie wskazywały.

Do artykułów powszechnego użytku, podlegających ujawnieniu cen należą: ziemniaki i ich przetwory, jarzyny, nabiał i jaja, ryby, potrawy i napoje w restauracjach (z wyjątkiem win i wódek), owoce krajowe, świeże i suszone, cytryny, mięso, wędliny, drób, tłuszcze jadalne, artykuły kolonjalne, artykuły odzieżowe i galanterja (nieopłacające podatku od zbytku), artykuły opałowe, oświetleniowe, budowlane, gospodarstwa domowego, pasza, skóry, przybory szkolne, materiały piśmienne, artykuły apteczne itd. — Uwaga Redakcji!

Nie stosujący się do powyższego rozporządzenia o uwidacznianiu cen ulegną przepisanyim karom.

Wobec tego Magistrat uprasza o odpowiednie spowodowanie, by kupcy tutejsi ściśle do powyższych zarządzeń się zastosowali i je przestrzegali.

Za Prezydenta Miasta

Wiceprezydent Miasta

Dr. Klimecki.

Jak to jest naprawdę z ulgami podatkowymi? Teoria i rzeczywistość.

Kiedy miarodajne czynniki doszły do przeświadczenia, że już najwyższy czas, aby ulżyć płatnikom, którzy pod naciskiem śruby podatkowej zupełnie podupadli i nie mogą stanowić wśród obecnych warunków dalszego, konkretnego źródła podatkowego, postanowiły wydać zarządzenia, mające na celu ulgi w spłacie zaległości podatkowych. Wyrwano jeden tylko z pośród szeregu podatków, t. j. podatek przemysłowy od obrotu i wydano rozporządzenie ramowe, w ślad za którym musiał się ukazać szereg mniej lub więcej mglistych, często sprzecznych ze sobą, niezrozumiałych wyjaśnień i okólników, tak, że wreszcie w dziale tym powstała istna dżungla, w której łatwo całkowicie zabłądzić, a każdy urzędnik skarbowy szuka w nim drogi wyjścia zapomocą busoli własnego wynalazku i odpowiednio do swego nastawienia liberalnego czy fiskalnego. Niema takiego, któryby bezapelacyjnie mógł rozstrzygnąć niejasne przepisy i mógł autorytatywnie je wyjaśnić. Doszło do tego, że nawet samodzielni referenci, doskonale orjentujący się w zasadniczych przepisach wszelkich ustaw podatkowych, nie są w stanie opanować przepisów o ulgach w spłacie podatku przemysłowego, a decyzje swe opierają na opinii swych podwładnych, którzy rzekomo na tem lepiej się znają, gdyż bez-

pośrednio „robią“ w tem.

Jak się tego obawialiśmy, przepisy o ulgach w spłacie zaległości podatkowych dużo straciły na swej tendencji dobrodziejstwa przy zetknięciu się z realnem wykonaniem ich. Tendencja liberalnego odnoszenia się do każdego wypadku, zasada, że Skarb Państwa winien jaknajrychlej wejść w posiadanie należności bieżących, aby nie dopuścić do dalszego narostu zaległości, tłumaczona jest opacznie, a każdy referent skrupulatnie wyszukuje „ze szkiełkiem w oku i cyrklem w ręku“ jakiegoś przyczynka i słowa, któreby mu ułatwiło odmowę płatnikowi, gdy domaga się indywidualnych ulg, zmierzających do pewnego wpływu należności. Władza skarbową zasłania się stale rygorystycznym brzmieniem okólników, a wszelkie perswazje i konkretne argumenty nie odnoszą żadnego skutku. Wynik: spaczenie tendencji rozporządzenia, wpływy całkiem nikłe.

Gdzie leży źródło zła? Przedewszystkiem w błędnem, często bezdusznym biurokratycznym nastawieniu organów skarbowych, które nie mając przed oczyma ducha rozporządzenia i potrzeb Skarbu Państwa, degradują się do ślepych i bezmyślnych wykonawców przepisów niezrozumiałych, nie zadają sobie trudu, aby rozumowo i pod kątem widzenia interesów Skar-

SKÓRZANA PAPIEROŚNICĘ

wydają **darma** sklepy tytoniowe
za 50 pieczęci z pudełek
wszystkich gatunków tutek (gilz)

ALTESSE

MOKKA-PĘLNOWATKI

a **za 10 pieczęci** 1 pudełko tutek

bu Państwa i możności płatniczych podatnika odnośnie petycje załatwić.

Przyjrzyjmy się zasadniczemu działom rozporządzenia. — Przewiduje ono ulgi dla zalegających z podatkami dawnymi oraz dla tych podatników, którzy zawsze punktualnie płacili i którym obecnie rozporządzenie daje za to „rekompensatę“.

I. Rozumie się, że Rząd, decydując się na danie ulgi zalegającym z dawnymi podatkami, miał na oku tę szeroką masę kontrybuentów, którzy bez zlej woli nie byli w stanie zaległości we właściwych terminach uiścić. Przyczyną tego w 99% wypadków było, iż wymiary były ustalane w wysokości przesadzonej, ciężar nakładany za wielki, tak, że mimo szeregu egzekucyj ściąganie tego haraczku okazało się beznaładziejne. Ten „chory gospodarzo“ podatek, doczekał się więc rozpoznania swego stanu chorobowego i prób zaradczych, polegających na niesieniu ulgi. Wymyślono jednak tak niesłychanie ciężkie warunki, od których przyznanie ulg uzależniono, że nim pacjent rozpocznie korzystać z lekarstwa, musi przedtem umrzeć. Bo oto postanowiono, że przed umożliwieniem takiemu biedakowi płacenia w ulgowych ratach zaległości, musi przedtem i to w krótkim terminie zapłacić cały szereg podatków, t. zw. (niesłusznie) bieżących, a więc musi prawie bezzwłocznie wpłacić: a) różnicę między kwotą definitywnie ustalonego podatku za ten rok, a ustawowemi zaliczkami, przepisami za ten rok; b) należności, przypadające od 1. kwietnia 1932 r. do 31. sierpnia b. r., a więc podatek za 1931 r., zaliczki miesięczne, ewentualnie kwartalne lub raty kwartalne zryczałtowanego podatku przemysłowego; c) a nadto od września uiszczać terminowo bieżące należności.

Czyli, że przed przystąpieniem do spłacania (nieściąganych często) należności za ubiegłe lata, musi ten biedak naraz, względnie do końca sierpnia wpłacić ogromną stosunkowo sumę za czas ostatni.

Skąd ma ją wziąć? Czy stosunki zarobkowe się nagle poprawiły, czy spodziewa się ktoś, że taki kramarz, czy rękodzielnik wydobędzie stezaurowane

oszczędności z pończochy? Jak można tak nieogłędnie uzależniać realizację ulgowego rozporządzenia od warunków przeważnie nieziszczalnych, niemożliwych do spełnienia. Tu otwiera się pole działania dla liberalnie rozumujących, i realnie, zgodnie z życiem przedstawionych organów skarbowych.

Udzielanie nieznacznych ulg przy spłacie tych ostatnich należności, niewątpliwie przyczyniłoby się do szybszego wpływu znacznych kwot. Gdy jednak prawie zasadniczo nastawienie Władzy Skarbowej jest negatywne, niechętnie dla jakichkolwiek możliwości rozumowych, o ile dla nich nie da się znaleźć formułka w szeregu okólników, przeto nie dziwnego, że wynik całej akcji jest nietylko pod względem fiskalnym marny, ale rozporządzenie to grozi pogorszeniem dotychczasowego stanu, dalszym, zwiększonym i bezwzględniejszym naciskiem podatkowym, który zniszczy podatników najuboższych, a zupełnie nie trafi płatników zasobnych, którzy są w stanie tym ciężkim warunkom zadośćuczynić.

Wszędzie, a niestety również i w tej dziedzinie obserwować można, jak dobrze na świecie dzieje się ludziom, rozporządzającym gotówką, bogatym, lub mogącym uzyskać odpowiedni kredyt. Tacy bowiem płatnicy, materialnie dobrze sytuowani, znajdują się dzięki zarządzeniu o ulgach w spłacie w tem szczęśliwym położeniu, że robią na tem „doskonały interes“. Gdy bowiem do końca sierpnia zapłacą należności bieżące, a oprócz tego dysponują dalszą gotówką, natenczas korzystają z ogromnych ulg w formie bonifikat, t. j. na czysto zarabiają 50%, 35%, względnie 25% dawnych zaległości. Czy nie doskonały interes jak na dzisiejsze ciężkie czasy dla kapitalistów? Dzięki temu okólnikowi bogaci podatnicy zarobili na ugodzie ze Skarbem Państwa, wykupili się od zaległości, względnie dali sute zarobki lichwiarzom, u których na wysoki procent na cel tego wykupienia się zapożyczyli. Co jednak mają i mogą zrobić podatnicy ubedzy, którzy nie są w stanie ani z własnych funduszy uiścić zaległości, ani zapożyczyć się, aby skorzystać z 50% opustu zaległego podatku?

Ci nieszczęśliwi muszą łamać sobie głowę, skąd wziąć pieniądze przed końcem sierpnia, aby zapłacić

Firmy któreby reflektowały na objęcie zastępstwa sprzedaży chłodzi domowych i dla celów przemysłowych, pracujących bez kompresora, produkowanych na podstawie nowego patentu przez firmę „G. Josephy's Erben“ w Bielsku mogą zapodać swe podania do

**Izby Przemysłowo-Handlowej
w Krakowie.**

---

ostatnie należności, po to, żeby potem móc korzystać z ulg w dalszej spłacie starych długów skarbowych.

II. Jest szereg płatników, którzy zawsze płacili punktualnie podatki, wobec czego Władza postanowiła dać im „rekompensatę“ w ten sposób, że w razie zapłacenia różnicy między wymiarem, a zaliczkami za rok ostatni (1931) do końca maja, zezwoli im na spłatę zaległych zaliczek 1931 r. do końca grudnia br. Biada jednak takiemu „rekompensowanemu“ podatnikowi, który nie dotrzymał zasadniczego warunku, t. j. do maja nie zapłacił całkowicie tej różnicy, czy to przez przeoczenie terminu, czy przez brak gotówki, czy wreszcie — co zdarza się najczęściej — przez błędne zrozumienie treści okólników. Przeciw tym skierowano przedewszystkiem ostrze egzekucyjne. Trzeba było obserwować, z jaką satysfakcją i jak w pocie czoła pracowały w pełnym komplecie organa egzekucyjne w pierwszych dniach czerwca, ile tysięcy egzekucji dokonały właśnie u tych „premjowanych“ kontrybuentów, u tych pokrzywdzonych, skutkiem swej stałej punktualności płatniczej. Zrozumiałem więc jest ich rozgoryczenie, kiedy widzieli, że wszyscy inni, t. j. tacy, którzy mają poważne zaległości podatkowe, nie bywają odwiedzani przez egzekutorów, a właśnie oni, t. j. ci, którzy zawsze punktualnie i z największym wysiłkiem płacili, teraz, jakby „za karę“, muszą pierwsi znieść przykrość zajęcia egzekucyjnego. Prawdą jest, że po wielu usiłowaniach, prośbach, przedstawieniach i t. d. uzyskali podatnicy ci nieznaczne ulgi w formie rozkładania im na raty (3—4 rat) tych ostatnich należności, jednak w międzyczasie dokonana egzekucja, pociąga za sobą kolosalne koszty i niewiadomo, czy one zostaną im darowane. Tu nasuwa się jeszcze jedna niejasność, wymagająca urzędowego stwierdzenia: Kto zalegał jedynie za rok 1931, a zapłacił różnicę między zaliczkami, a wymiarem do końca maja, ten miał prawo płacić resztę (t. j. zaliczki na 1931 r.) do końca grudnia. Gdy jednak warunku uiszczenia różnicy nie spełnił, natenczas prosi o rozłożenie na raty tej właśnie różnicy, gdyż ma to być nieznaczne przesunięcie terminu jej płatności. Na jakiej więc podstawie „karze“ go Urząd skarbowy, rozkładając mu na 3—4 raty całą należność za rok 1931?

Kiedy Władze skarbowe urządzały „tygodnie propagandowe“, spełniając „nakaz z góry“ i zachęcając na zgromadzeniach podatników do płacenia zaległości podatkowych, dawały zasadniczo dwie obietnice: 1) że wszelkie uzasadnione życzenia podatników, mających dobrą wolę płacenia podatków zaległych będą spełniane, zapewniając, że Urzędy Skarbowe otrzymały w tym względzie odpowiednie instrukcje, oraz 2) że w razie niepłacenia zaległych podatków wedle przepisów rozporządzenia ulgowego, wdrażane będą bezwzględne egzekucje, tak, że ni

święty Boże nie pomoże. Pragniemy więc stwierdzić, że odnośnie do drugiej obietnicy, takowa bywa ściśle dotrzymywana, natomiast pierwsza jej część natrafia na niesłychane trudności, a wszelkie przedstawienia są bezcelowe.

Niestety ziściły się nasze przewidywania. Nader nikłą okazała się ilość podatników, którzy byli w stanie wykupić się z zaległości drogą korzystania z bonifikat, których okres wkrótce się kończy. Skarb nie wszedł w posiadanie poważniejszych kwot. To też zachodzi obawa, że organa egzekucyjne pójdą teraz po linii najłatwiejszej i cały swój wysiłek skupią na tych najuboższych, najmniejszych kramarzach i rękodzielnikach, których „mają w rękę“, bo mogą im z całą łatwością zająć skromne zapasy towarów, nie licząc się z tem, że temsamem zrujnuje się tysiące egzystencji ludzkich.

Od pierwszej chwili staliśmy na stanowisku, zresztą podzielanym przez wszelkie ugrupowania gospodarcze (ub. nie rolnicze), — że zarządzenia ulgowe są niewystarczające, że odnośne postanowienia co do spłaty końcowych należności niwelują całą korzyść tych zarządzeń. Tak się też w praktyce okazało.

Co będzie dalej? Czy Władza wykorzysta swoją moc i rozporządzanie organami wykonawczymi i faktycznie wdrażać będzie wzmożone kroki egzekucyjne, które niechybnie pociągną za sobą dalszą ruinę handlu i drobnego przemysłu? Czy też rozważy w spokoju swoje pociągnięcia, zastanowi się nad tem, że przecież nikt ze złej woli nie odmawia zapłaty podatków, lecz z powodu faktycznej niemożności uczynienia tego, wyciągnie ze swych rozważań logiczne konsekwencje i wyda dalsze zarządzenia ulgowe?

Z wielu stron podnoszą się głosy i stwierdzenia, że 75 procent zaległości jest nieralnych, że więc należy je wpisać na „konto dubiosa“ i iść dalej, t. j. wysilić się nad ściąganiem bieżących należności. Dzięki takiej polityce skarbowej, z całą pewnością wpływać będą olbrzymie kwoty, podatnik odciążony, chętnie i bez trudu płacić będzie, mając świadomość, że nie leje w próżnię, że nie musi łątać starych dziur, gdy egzekutor równocześnie napiera o zapłacenie starych i nowych należności.

Czem kierują się Władze skarbowe, usiłując wydobyc drogą niszczących egzekucyj zaległości dawne? Czyż przypuszczać mogą, że kupcy mają gotówkę, prowadzą doskonale interesy, a jedynie ze złej woli płacić nie chcą? Na czemże to opierają? Czy na tysiącach bankructw, wysprzedaży, likwidacji, zwalnianiu personelu sklepowego? Czy może przedstawiciele Władzy skarbowej we własnym otoczeniu konstatują normalne stosunki zarobkowe? Czy wśród nich nie objawia się działanie kryzysu gospodarczego? Czy i oni taksamo, jak dawniej czynią zakupy u kupców,

placą im punktualnie ze swych zredukowanych pensyj raty za pobrane towary?

Miesiąc czasu odgranicza nas od września, t. j. od okresu, na który przewidziana jest wzmóżona działalność egzekucyjna. Szkoda, że okres obecny przypada na ferie, kiedy miarodajne osobistości bawią na fjordach i nie mają sposobności przed nadejściem okresu z przerażeniem i grozą przez najuboższych podatników oczekiwaniem, rozpatrzyć się w sytuacji

i na czas wydać zarządzenia celowe i odpowiadające obecnym niesłychanie ciężkim stosunkom.

Miejmy jednak nadzieję, że tak źle nie będzie, że przecież na odpowiedzialnych stanowiskach znajdują się ludzie, którzy umieją myśleć i przewidywać, którzy wezmą pod wzgląd zarówno interesy Skarbu Państwa, jakoteż sfer podatkowych i potrafią jedne z drugimi pogodzić.

Zniżka cła na papier pakowy, gazetowy i kancelaryjny

W Dzienniku Ustaw Państwa Nr. 58 z dn. 17. 7. 1932 ogłoszono pod pozycją 560 rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dn. 21. 6. 1932 o ulgach na papier pakowy, gazetowy i kancelaryjny.

Rozporządzenie powyższe ustala znaczne, poniżej szczegółowo podane, zniżki celne od sprowadzanego z zagranicy papieru pakowego, papieru gazetowego i papieru kancelaryjnego klejonego.

Zniżek owych udzielać będzie Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu na zasadzie odpowiednich starań ze strony interesantów.

W szczególności obniżka cła wynosić będzie 85 proc. przy papierze pakowym o wadze większej niż 28 gramów w 1 metrze² i to zarówno przy papierze tym w arkuszach jak i w rolach. Papier ów podpada pod punkt 4-ty 177-ej pozycji taryfy celnej*), a opłacać się od niego będzie, w myśl powyższego, 15 proc. cła normalnego (autonomicznego).

Papier kancelaryjny klejony w arkuszach, rolach, biały lub barwiony w masie bez ozdób i znaków wodnych o wadze większej niż 28 gramów w 1 metrze², o zawartości masy drzewnej powyżej 30 proc., niebarwiony, opłacać się będzie przy przywozie tylko 50 proc. cła normalnego (autonomicznego). Papier ten podpada p. 6 a 177-ej pozycji taryfy celnej**).

*) Punkt 4 poz. 177 taryfy celnej brzmi:

Cło od 100 kg. autonom. zł.

4) papier pakowy o wadze większej niż 28 gr. w 1 m. kw., naturalnego koloru, niebarwiony, w arkuszach:

a) Niesatynowany (nawet z jednej strony z gotowanej słomy lub gotowanego drzewa (t. zw. brunatnej masy drzewnej), ze szmat niebielonych i niebarwionych, z dodatkiem starego papieru lub bez dodatku; papier z niebielonej celulozy, niesatynowany (nawet z jednej strony), stare gazety, oprócz osobno wym. zł. 32.50.

z p. 4 a: papier pakowy ze słomy gotowanej i z drzewa gotowanego, niesatynowany nawet z jednej strony, papier

Rozporządzenie powyższe wchodzi w życie z dn. 15. 7. 1932 roku.

O ile towary, które na podstawie omawianego rozporządzenia mogłyby korzystać z ulg celnych, lecz zostaną ocelone bez ich zastosowania, to może być co do nich zwrócona różnica należności między cłem normalnym i ulgowym. Nastąpi to wówczas, jeśli olnosny urząd celny ustali tożsamość danego towaru przed wydaniem go do wolnego obrotu.

Ustalene tożsamości towaru winno się odbyć przez wydzielenie prób w sposób przewidziany § 42 rozporządzenia z 14. 3. 1930 r. o postępowaniu celnem (Dz. U. Rz. Pol. Nr. 33 poz. 276 ex 1930).

Podanie o zastosowanie ulgi celnej musi być złożonym w ciągu dni 30 od chwili ostatecznego ustalenia wyniku rewizji danego towaru.

O ile interesent czynić będzie starania o ulgi celne przed sprowadzeniem towaru, lecz celi go wedle stawki normalnej, zanim zostanie wydane pozwolenie na ulgową odprawę celną, to w takich wypadkach zwrot różnicy cła może nastąpić na skutek opdania interesenta złożonego w przeciągu 30 dni od chwili przyznania ulgi celnej. Do podania należy dołączyć deklarację (kwit celny) oraz dowody stwierdzające, zgodnie z omawianym rozporządzeniem, tożsamość towaru.

Rozporządzenie omawiane obowiązuje aż do odwołania.

pakowy z celulozy niebielonej, niesatynowany nawet z jednej strony.

b) jednostronnie satynowany z materiałów wym. w p. 4 lit. a zł. 45.50.

**) Punkt 6 poz. 177 taryfy celnej brzmi:

Cło od 100 kg. autonom. zł.:

6) papier wszelki, oprócz osobno wym., biały lub zabarwiony w masie bez ozdób i znaków wodnych, o wadze większej niż 28 gr. w 1 m. kw., również zaopatrzony jednostajną linjaturę zeszytową, niebieską lub szarą:

a) z zawartością masy drzewnej powyżej 30 procent, o wadze 1 m. kw.:

I) powyżej 28 do 48 gr. włącznie zł. 29.90.

II) powyżej 48 gr. zł. 23.40.

Ulg i celne.

W Dz. U. R. P. Nr. 55 ogłoszone zostało pod poz. 542 rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu

i Handlu, oraz Rolnictwa o ulgach celnych, dotyczące następujących towarów:

Sok winogronowy, śledzie, kóry wierzchnie bara-

nie, szpulki drewniane toczone, kwarc, kamienie półszlachetne, grafit zmielony, elektrody z węgla i grafitu, paleczki ze szkła białego, rury szklane, rurki ze szkła białego, olej smarowy ciężki, dętki i opony, siarczany baru, dwutlenek baru, kwas azotowy, masy kontaktowe z pumeksu, nadmanganian potasowy, chlorek cyny, organiczne przetwory chemiczne osobno niewymienione, 6-krotnie uwodornodniony krezol, olej drzewny, benzaldehyd, stal taśmowa, bednarka i blacha na zimno walcowane, blacha aluminiowa, przybory i wyroby z metali szlachetnych, drut srebrny, walce, walczaki, dna wygięte żelazne, formy stalowe, drut stalowy, wyroby z drutu, folja aluminiowa, płatki aluminiowe, niewyrabiane w kraju maszyny i aparaty, oraz maszyny do przeróbki lnu i konopi, niewyrabiane w kraju: silniki elektryczne, lewary samochodowe, manometry, koła samochodowe. Wyświetlone pozytywy dotyczące kroniki filmowej, wstęgi kinematograficzne niewyświetlone, tekstura satynowana, fibra wulkanizowana, papier pergaminowy, dekalkomanja, przędziwo z włókna sztucznego, przędza wszelka nitkowana oraz z włókien rami, tkanina bawełniana, sieci rybackie, tkanina półjedwabna, papier pakowy.

W SPRAWIE ADMINISTRACYJNEJ PODWYŻKI CEL.

Na ostatnim posiedzeniu Komitetu Ekonomicznego Ministrów zostało zasadniczo zdecydowane, wbrew dotychczasowym poglądom, przeprowadzić administracyjną podwyżkę poszczególnych stawek celnych, a to w związku z pogorszeniem się wyników bilansu handlowego za maj. Projekt rozporządzenia o administracyjnej podwyżce cel jest wobec tego opracowywany obecnie w Ministerstwie Przemysłu i Handlu.

ROZPORZĄDZENIE WYKONAWCZE DO USTAWY O OPODATKOWANIU WINA I MIODU.

W Dz. U. R. P. Nr. 50 poz. 461 ogłoszone zostało rozporządzenie Ministra Skarbu w sprawie wykonania ustawy z dnia 22. 10. 1931 (Dz. U. R. P. Nr. 99. poz. 763 z 1931 r.) o opodatkowaniu wina i miodu syconego.

Rozporządzenie weszło w życie z dniem 1. 7. 1932 z wyjątkiem postanowień o etykietach (§ 79—81), które obowiązują od dnia 1 sierpnia 1932 r.

SPRAWA SCALENIA PODATKU PRZEMYSŁOWEGO OD CUKRU.

W ostatnim numerze ogłosiliśmy, iż scalenie podatku przemysłowego od cukru wchodzi w życie z dniem 1. lipca. Padliśmy ofiarą pomyłki, podobnie jak wszystkie inne czasopisma stołeczne i prowincjonalne z tego powodu, że w ostatniej chwili nastąpiło wstrzymanie wydania odnośnego rozporządzenia. Z powodu wysunięcia przez organizacje gospodarcze

szeregu postulatów w tej dziedzinie, zdecydowały się miarodajne czynniki wstrzymać odnośne rozporządzenie, celem jego uzgodnienia ze zainteresowanymi czynnikami. Jest jednak prawdopodobne, że rozporządzenie to ukaże się w najbliższych dniach i to z datą wejścia w życie 1. lipca br., względnie 1-go sierpnia b. roku.

ZASTĘPCY POSZUKIWANI

Niemiecka fabryka eterycznych olejków, sztucznych pachnidel, esencji, chemicznych produktów itd. poszukuje na tutejszym rynku zastępcy. W rachubę wchodzi tylko solidne i dobrze zaprowadzone firmy, któreby były gotowe objąć zastępstwo tych wyrobów na Polskę.

W pierwszym rzędzie wchodzi w rachubę ci zastępcy, którzy są dobrze ustosunkowani w następujących branżach:

mydła i perfum,
czekolady i wyrobów cukierniczych,
likierów, lemoniad i droguerje.

Zgłoszenia tylko pisemne przyjmuje Sekretariat Krak. Stowarzyszenia Kupców, Grodzka 43.

NOWA USTAWA STEMPOWA, opracowana w nader przystępny sposób przez adw. Dra Fellera jest do nabycia za pośrednictwem Administracji „Przeglądu Kupieckiego“.

Kronika żałobna.

Onegdaj zmarł blp. Maksymiljan Haubenstock, długoletni Członek Krakowskiego Stowarzyszenia Kupców. Blp. Zmarły cieszył się wśród najszerszych sfer kupieckich wielką popularnością dzięki swym zaletom charakteru i swemu zrozumieniu dla potrzeb organizacyjnych. Blp. Haubenstock brał żywy udział w pracach naszego Stowarzyszenia, to też ubytek tego dzielnego i zawsze do pomocy chętnego współpracownika dotkliwie odczuwać będziemy.

Ciężko losem dotkniętej Rodzinie przesyła wyrazy serdecznego współczucia

Wydział Krak. Stow. Kupców.

Nielitościwa śmierć wyrwała z pośród naszych Członków blp. Nachmana Strauchena, długoletniego Członka naszego Stowarzyszenia. Z blp. Zmarłym schodzi do grobu człowiek o wybitnej kulturze i inteligencji, który wysoko dzierżył sztandar godności kupieckiej.

Współczując serdecznie z osamotnioną Rodziną blp. Zmarłego, przesyłamy Jej tą drogą wyrazy naszych szczerych kondolencyj.

Wydział Krak. Stow. Kupców

Uregulowanie sprawy ilości miejsc detalicznej sprzedaży napojów alkohol.

Ministerstwo Skarbu wydało w dn. 21. 6. 1932 r. okólnik L. D. VI. 9433/1/32 w sprawie dostosowania ilości miejsc detalicznej sprzedaży napojów alkoholowych do norm ustalonych w rozporządzeniu wykonawczem do ustawy przeciwalkoholowej.

Z dniem 1. 7. 1932 ilość miejsc detalicznej sprzedaży napojów alkoholowych musi być bezwarunkowo dostosowana do wysokości określonych w § 7 rozporządzenia Ministrów: Spraw Wewnętrznych i Skarbu z dnia 30 lipca 1931 roku (Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 595) kontyngentów (na terenie wszystkich województw, gdzie ilość faktyczna przekracza jeszcze ustalone kontyngenty). Ministerstwo Skarbu zwraca obecnie uwagę, że ponadto od tejże daty (1. 7. 1932) liczba punktów sprzedaży z wyszynkiem nie może przekraczać 3/4 (trzech czwartych) ogólnego kontyngentu miejsc sprzedaży, przypadającego na dane województwo.

Równocześnie Ministerstwo Skarbu w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych wyjaśnia, że obowiązek doprowadzenia z dniem 1 lipca br. ilości miejsc detalicznej sprzedaży napojów alkoholowych do wysokości ustalonych kontyngentów dotyczy obszarów wojewódzkich, nie zaś kontyngentów gminnych, ustalonych przez Izby Skarbowe. Przekroczenia kontyngentów w poszczególnych gminach miejskich lub wiejskich mogą być przejściowo utrzymywane w myśl art. 24 ustawy przeciwalkoholowej z dnia 21 marca 1931 roku, wszakże pod warunkiem skompensowania takiej nadwyżki nieobsadzeniem przewidzianych punktów sprzedaży w innych gminach, tak, aby kontyngent wojewódzki w żadnym wypadku nie był po dniu 30 czerwca b. r. przekroczony.

Izby Skarbowe nie są uprawnione do przeprowadzania zmian w przeprowadzonym na podstawie § 8 rozporządzenia z dnia 30. 7. 1931 roku rozdziale kontyngentów wojewódzkich pomiędzy poszczególne gminy wiejskie i miejskie.

Do liczby punktów sprzedaży zaliczanych na kontyngent, należy — poza czynnym i na mocy ważnych koncesyj — włączyć również wszystkie przedsiębiorstwa wykonywane w trybie likwidacyjnym, oraz koncesje przyznane i nieuruchomione, o ile oczywiście nie nastąpiło wskutek nieuruchomienia przedsiębiorstwa w przepisowym terminie formalne unieważnienie wydanego uprawnienia.

Poczynając od 1 lipca br. należy kierować się następującymi zasadami:

1) zwalniające się z jakichkolwiek bądź powodów, a nadliczbowe w stosunku do kontyngentów gminnych punkty sprzedaży nie mogą być w żadnym razie ponownie obsadzone;

2) obsadzanie wolnych miejsc w gminach, gdzie kontyngent nie jest wyczerpany, może następować tylko pod warunkiem utrzymania w każdym czasie liczby wojewódzkiego kontyngentu, a więc — o ile kontyngent wojewódzki jest w całości wykorzystany, tylko pod warunkiem równoczesnego ubytku innego punktu sprzedaży. W okresie likwidacyjnego wykonywania przedsiębiorstwa dany punkt sprzedaży powinien być zaliczony do kontyngentu.

W ramach określonych omawianym okólnikiem Prezesi Izb są uprawnieni przywracać, w wypadkach całkowicie zasługujących na uwzględnienie, b. koncesjonariuszom, wykonywującym swe przedsiębiorstwo w trybie prolengat likwidacyjnych, cofnięte im koncesje.

SPRZEDAWANIE WÓDKI POD ZASTAW PODLEGA KARZE.

W pewnym konkretnym wypadku właściciel restauracji prowinejonalnej sprzedawał wódkę okolicznym chłopom na kredyt, pod zastaw różnych przedmiotów, a więc zegarków, srebrnych papierosnic, narzędzi itd. Dowiedziawszy się o tem policja i przeciw restauracji wystąpiono na drogę sądową. Sprawa przeszła przez wszystkie instancje i w końcu oparła się o Sąd Najwyższy. Sąd Najwyższy orzekł, że zgodnie z ustawą o ograniczeniu sprzedaży i spożyciu napojów alkoholowych, wykroczeniem jest sprzedaż napojów alkoholowych na kredyt pod zastaw jakiegokolwiek przedmiotów lub za wykonaną pracę.

ODNOWIENIE POROZUMIENIA FABRYK ŁOPAT I WIDEL.

Dnia 27 czerwca br. zostało odnowione porozumienie fabryk produkujących łopaty. Porozumienie obejmuje następujące zakłady przemysłowe: Huta Bankowa (farbyka w Radomsku), Huta Połkoju (Katowice) i Modrzejowskie Zakłady Górniczo-Hutnicze. Porozumienie zawarto na przeciąg jednego roku. Biuro powyższego porozumienia pod nazwą „Wydział Akwizycji Łopat“ mieści się w Warszawie przy ul. Srebrnej 9 i znajduje się pod kierownictwem p. dyr. Pudella. Jednocześnie należy przypomnieć, że w dniu 1 stycznia b. r. zawarły fabryki widel Radomsko i Hamtke analogiczne porozumienie na widły. Okres trwania tego ostatniego upływa 31 grudnia 1934 roku.

Porozumienia powyższe obejmują 100 proc. produkcji czynnych fabryk, tak łopat, jak i widel.